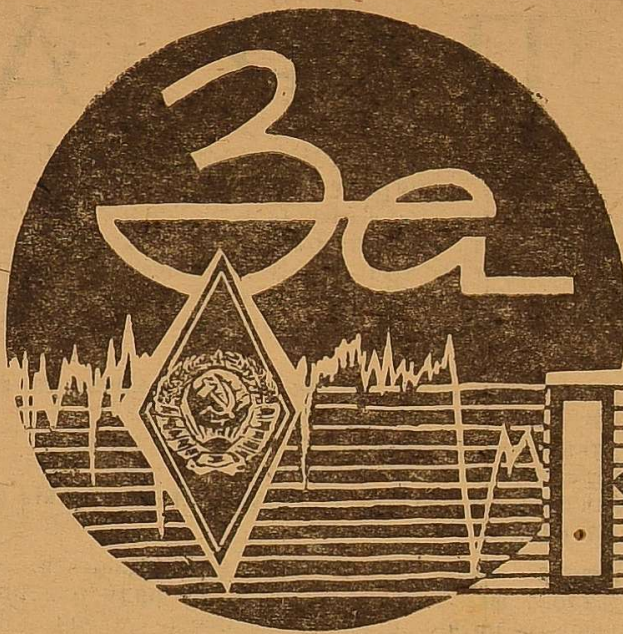

ЗАВТРА—

ДЕНЬ

РАДЯНСЬКОЇ

КОНСТИТУЦІЇ

наукові

КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 36 (1172)

4 грудня 1974 року

Ціна 2 коп.

Відзначаючи День Конституції як одне з великих своїх свят, трудящі нашої країни з глибоким задоволенням оцінюють реальні досягнення нашого справжнього народовладдя. У нинішньому, четвертому визначальному році п'ятирічки вони особливо очевидні. Вся наша соціалістична Батьківщина успішно завершує дев'яту п'ятирічку, готується до нових звершень.

Конституція СРСР надала радянським людям великі соціальні права і свободи — право на працю, відпочинок, освіту, матеріальне забезпечення по старості, у випадку хвороби, втрати працездатності. Законом гарантується свобода слова, охороняється особиста гідність і недоторканість їх житла. Соціалістична демократія, на противагу буржуазній, не лише проголошує права і свободи, але й надійно гарантує їх практичне здійснення.

Соціалістичне суспільство, надаючи громадянам

має удосконалення демократії у відповідності з особливостями етапу розвинутого соціалізму.

Головним, визначальним в цьому процесі є всезростаюча керівна роль КПРС. Вироблення партією науково обгрунтованої генеральної лінії має вирішальний вплив на розвиток нашого суспільства. Партія озброює народні маси науковим світоглядом, поєднує їх творчість з діяльністю державних організацій. Суть партійного керівництва суспільством — в розвитку ініціативи мас на основі найбільш повного використання прав трудящих з метою прискорення нашого руху до комунізму.

Основний напрямок удосконалення соціалістичної демократії на сучасному етапі партія вбачає у дальшому зміцненні Радянської держави — головного засобу побудови соціалізму і комунізму. Політичною основою і яскравим втіленням демо-

КОНСТИТУЦІЯ СПРАВЖНЬОГО НАРОДОВЛАДДЯ

широкі права і свободи, турбується про те, щоб використовувалися вони в ім'я торжества ідеалів робітничого класу, торжества соціалізму і комунізму. Радянський народ ніколи не допустить демагогічної спекуляції на поняттях свободи і демократії для підриву utoвів соціалістичної держави, ослаблення морально-політичної єдності нашого суспільства. Наша держава дає рішучу відсіч будь-якій діяльності, що завдає шкоду інтересам народу, турбується про зміцнення соціалістичної законності, про точне і неухильне додержання всіма громадянами не лише своїх прав, але й обов'язків.

Святкування Дня Конституції СРСР — всенародне торжество. Народжений у вогні революційних битв, соціалізм як суспільний лад ознаменував появу нового типу демократії, яка передала державну владу, національні багатства, землю, її надра в руки трудящих, для трудящих. Кожна радянська Конституція була, за словами товариша Л. І. Брежнева, висхідним ступенем у розвитку соціалістичної держави, новим етапом у розвитку соціалістичної демократії.

Соціалістична демократія, що охоплює не лише сферу політичних відносин, але й економіку, науку, культуру, мораль, право, побут, забезпечує можливість всебічного розвитку особи, прояву народних талантів. Вона мобілізує енергію, розум і творчість людей на будівництво самого справедливого суспільства. У цьому джерело її сили і великого значення для всього людства.

Направляючи зусилля трудящих на здійснення своєї політики, КПРС прагне, щоб усі радянські люди не лише брали активну участь у формуванні державних органів, у виробленні законів, але й самі проводили їх в життя, безпосередньо брали участь в управлінні всіма сферами суспільного життя.

В сучасних умовах імперіалізм робить ставку на витончену маскування пороків капіталістичного ладу і більш витончену фальсифікацію теорій та практики соціалізму. З особливим зусиллям дехто намагається оживити ворожу нашому ладу ідеологію націоналізму в його різноманітних проявах. Конституція СРСР закріпила рівність всіх націй і народів, які в одному строю вирішують спільне завдання побудови комунізму. Братерська дружба і взаємна допомога всіх народів нашої країни у всьому нашому багатогранному житті — такий основоположний принцип ленінської національної політики, яку проводить Комуністична партія Радянського Союзу. Завдання кожної радянської людини, як цього вимагає наша партія, вимога Конституції — давати рішучу відсіч будь-яким спробам проникнення в нашу сферу ворожої ідеології буржуазного націоналізму.

Сучасний етап суспільного розвитку визначається, насамперед, необхідністю органічного поєднання досягнень науково-технічної революції з перевагами соціалізму. Ставлячи це завдання, наша партія на своєму XXIV з'їзді визначила і шляхи його досягнення. Серед них важливе місце зай-

має удосконалення демократії у відповідності з Консти-туцією СРСР виступають Ради депутатів трудящих. У їх формуванні бере участь все доросле населення країни на основі загального, рівного і прямого виборчого права при таємному голосуванні. Як органи державної влади, Ради об'єднують всіх громадян СРСР, є представниками всіх класів і соціальних верств суспільства, всіх націй і народностей.

Глибоко народний характер Рад відображено в самому складі депутатів. У Верховній Раді СРСР і у Верховних Радах союзних республік понад половина депутатів — робітники і колгоспники. У складі місцевих Рад, обраних в червні 1973 року, робітники і колгоспники складають 67,3 проц. У Радах всіх ступенів — близько 2,2 мільйона народних депутатів. Поряд з ними в роботі Рад беруть участь на громадських засадах понад 25 мільйонів активістів — трудящих всіх галузей народного господарства і культури. Всі ці цифри яскраво підтверджують втілення найважливішого конституційного положення про належність всієї влади в СРСР трудівникам міста і села в особі Рад депутатів трудящих.

За останні роки КПРС прийняла ряд важливих постанов, спрямованих на підвищення ролі Рад як представницьких органів влади народу і посилення їх впливу на становище справ у господарському і культурному будівництві.

КПРС надає великого значення дальшому удосконаленню законодавчих основ нашої демократії. Розширилася практика всенародного обговорення законопроектів. Багаточисленні зауваження, доповнення і пропозиції з місць дають можливість Верховній Раді СРСР повніше виявити волю радянського народу, спиратися на колективний досвід і знання трудящих, збільшують можливість залучення громадян до діяльності вищого органу державної влади.

Зовсім іншу картину має діяльність буржуазних парламентів, які ні за складом депутатів, ні за процедурою затвердження законів не відображають волю трудящих мас. Найбільш важливі закони капіталістичних держав розробляються не в парламентах, а в тиші кабінетів крупних промислових магнатів і фінансових заправників, в глибокій тайні від народу.

Одним з важливих питань дальшого розвитку Радянського Союзу, яке належить вирішити в найближчому майбутньому, є питання про нову Конституцію СРСР. «Є підстави вважати, — говорив товариш Л. І. Брежнев в доповіді «Про 50-річчя Союзу РСР», — що всі ці зміни в житті нашої Батьківщини і завдання, що стоять перед нашим суспільством в нових умовах, повинні знайти своє відображення в Конституції Союзу Радянських Соціалістичних Республік... Відповідні пропозиції щодо нового тексту Конституції ми розраховуємо ще до наступного з'їзду партії винести на всенародне обговорення...»

Л. СТРЕЛЬЦОВ,
доктор юридичних наук.

І НАШЕ СВЯТО

Завтра весь радянський народ відзначає День Конституції СРСР, в якій була закріплена перемога соціалізму, що є результатом втілення заповітів В. І. Леніна, організуючої і спрямовуючої діяльності Комуністичної партії і героїчної, самовідданої праці робітників, селян, інтелігенції. Радянська Конституція мала не лише велике внутрішнє, але й міжнародне значення. Вона закріпила віру пригноблених народів у свої сили, в перемогу над експлуататорами і гнобителями, у перемогу миру, демократії і соціалізму.

Конституції багатьох країн соціалістичного табору, у тому числі і нашої батьківщини — Чехословаччини, створювались з врахуванням досвіду Радянської Конституції.

Конституція Чехословацької Соціалістичної Республіки, прийнята 11 липня 1960 року, засновувалась на прикладі Радянської Конституції. У ній також законодавчо затверджена керівна роль Комуністичної партії у будівництві соці-

лізму, у всьому суспільному житті. Конституція ЧССР також, як і Конституція СРСР, законодавчо затвердила за всіма громадянами Чехословаччини право на працю, на відпочинок, на освіту, на матеріальне забезпечення в разі старості, а також у випадку хвороби і втрати працездатності. Разом з тим Конституція ЧССР поклала на них і серйозні обов'язки: невинно виконувати закони держави, дотримуватись трудової дисципліни, чесно відноситись до свого громадянського обов'язку, шанувати правила соціалістичного співжиття, берегти і зміцнювати соціалістичну власність, захищати соціалістичну Вітчизну.

Тому це свято радянського народу є одночасно великим торжеством і для нас, громадян ЧССР. Ми разом з вами радіємо великим успіхам, яких досягли радянські люди під керівництвом КПРС.

М. ГРИНКОВА,
студентка II курсу мехмату
(ЧССР).

СУЗІР'Я РІВНОПРАВНИХ

Чудова традиція ввійшла в наше життя — щорічно 5 грудня відмічати день Радянської Конституції. Весь радянський народ готується гідно зустріти цей день.

Наша країна — одна із самих багатонаціональних в світі. На її території живуть більше ста націй і народностей.

І всі народи — рівноправні в єдиній багатонаціональній сім'ї, високорозвинутій в політичному, економічному і культурному відношенні.

В будь-якому куточку нашої країни можна зустріти людей різних національностей. Вони разом будують заводи, вирощують хліб, проєктують нові міста, вони обговорюють актуальні проблеми науки, обмінюються творчим досвідом в розвитку літератури і мистецтва.

Тісна дружба і братнє співробітництво зв'язують народів-братів. І це допомагає їм йти до спільної мети.

Велика Жовтнева соціалістична революція серед інших прав дала радянським людям право на освіту. Зараз поряд з нашими студентами у багатьох вузах Країни Рад навчаються іноземці. В Одеському університеті теж є представники різних країн світу: НДР, В'єтнаму, Угорщини, Монголії, Куби та ін. Разом з радянськими юнаками і дівчатами вони одержують вищу освіту і в майбутньому збагатять науку своїх країн новими відкриттями.

Це і є Основний закон нашої держави — рівноправність народів.

Є. ЗАКРЕВСЬКИЙ,
студент III курсу філфаку.

КОРОТКО

На засіданні парткому університету заслухали і обговорили важливі питання життя університету. Про стан політико-виховної роботи на геолого-географічному факультеті доповіли секретар партбюро геофаку Ю. О. Амброз та голова комісії Г. Д. Афіногенов. З питання про роботу партійного бюро хімічного факультету по керівництву комсомольською організацією виступила голова комісії парткому Н. І. Шутова.

З обговорених питань прийняті відповідні рішення.

3 грудня відбулося засідання клубу «Радикал» при кафедрі фізико-хімії полімерів та колоїдів. Із розповіддю про перебування у США виступила декан факультету РГФ професор В. А. Кухаренко.

На черговому занятті школи комсомольського активу взяли участь секретарі факультетських організацій, комсорги курсів, груп, члени комітету комсомолу університету.

11 грудня у читальному залі гуртожитку № 4 (вул. Довженко, 5) відбудеться диспут на тему: «Законність, доцільність і справедливість». Запрошуються всі студенти і викладачі.

ГЛИБОКО, В ПОВНОМУ ОБСЯЗІ ОПАНУВАТИ ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ ВУЗУ ВАЖЛИВО, АБСОЛЮТНО НЕОБХІДНО. ТА ОДНОГО ЦЬОГО МАЛО. ТРЕБА НАВЧИТИСЯ ВЕСЬ ЧАС ВДОСКОНАЛЮВАТИ СВОЇ ЗНАННЯ, ВИРОБЛЯТИ НАВИЧКИ ДОСЛІДНИКА, ШИРОКИЙ ТЕОРЕТИЧНИЙ КРУГОЗІР, БЕЗ ЦЬОГО ВАЖКО ОРІЄНТУВАТИСЯ В ОБСЯЗІ ЗНАНЬ, ЯКІ ДЕДАЛІ СТАЄ БІЛЬШИМ, У ЗРОСТАЮЧОМУ ПОТОЦІ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

ПРОЦЕС НАВЧАННЯ У ВУЗІ СЬОГОДНІ ВСЕ БІЛЬШЕ СПИРАЄТЬСЯ НА САМОСТІЙНУ, БЛИЗЬКУ ДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ, ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА. МАСОВОЮ СТАЛА УЧАСТЬ СТУДЕНТІВ У НАУКОВИХ ГУРТКАХ І СЕМІНАРАХ, ЯК НІКОЛИ ШИРОКОЇ ПОПУЛЯРНІСТІ НАБУЛИ КОНКУРСИ І ВИСТАВКИ НАУКОВИХ РОБІТ.

З промови товариша Л. І. Брежнєва на Всесоюзному зльоті студентів.

Е. ХАРИТОНОВ, голова Ради НСТ юридичного факультету, викладач кафедри цивільного права і процесу.

1. На нашому факультеті зараз працюють 13 наукових гуртків. Це гуртки теорії та історії держави і права, кримінального права, кримінального процесу, криміналістики, трудового права, колгоспного і земельного права, цивільного права і процесу, адміністративного права, державного і міжнародного права, судової психології, історії КПРС, політичної економії, наукового комунізму.

2. Гуртки збираються зазвичай 1—2 рази в місяць. В цьому навчальному році відбулися засідання всіх наукових гуртків, за винятком гуртка судової психології. Особливо активно і цікаво проводяться засідання наукових студентських гуртків теорії та історії держави і права, трудового, цивільного права.

Так, наприклад, на засіданні гуртка цивільного права студентом V курсу Михайлом Блідарем була підготовлена дуже цікава доповідь з не менш цікавої проблеми «Відшкодування збитків, нанесених працівниками медичних установ при виконанні своїх службових обов'язків». Обговорення було жвавим і показало, що студентів ця тема по-справжньому зацікавила.

Хочу зупинитися ще на одному — відношенні студентів до наукової роботи в гуртках. Як і завжди, спостерігаються дуже цікаві рішення проблемних питань, серйозний підхід до наукової роботи. Але зустрічаються і такі студенти, які шукають вигоду від роботи в наукових гуртках, вимагають, щоб доповідь на гуртку була зарахована як курсова робота.

3. Багато гуртків проводять і будуть проводити свої засідання в гуртожитках. Ось, наприклад, гурток цивільного права і процесу проведе в гуртожитку конференцію з питань житлового права — бо саме ця тема, як показала опитування, найбільше цікавить студентів.

Керівник гуртка колгоспного і земельного права викладач І. І. Каракаш запропонував по-новому організувати роботу — на черговому засіданні оголошується тема, яка буде розглядатися наступного разу, і всі члени гуртка готують цікаві проблемні питання з цієї теми.

Г. ЄРЬОМКІНА, член Ради НСТ факультету роман-германської філології, студентка IV курсу англійського відділення.

1. На нашому факультеті працюють 9 гуртків: історії КПРС, фонетики німецької мови, французької філології, філології іспанської мови, німецької філології, експериментальної фонетики англійської мови, англійської лексики, структурно-імовірного аналізу мови, з проблем прогресивної зарубіжної літератури.

2. В цьому році вже всі гуртки провели свої перші засідання, де підводилися підсумки роботи ми-

нулого року, розроблювалися плани на нинішній навчальний рік, з'ясовувалися проблеми, над вирішенням яких треба буде попрацювати в найближчий час. Питання, що розглядалися, в основному носили організаційний характер, але всі вони мають велике значення для нормального функціонування гуртків протягом всього року.

3. На третє питання я відповім так: цікавого буде багато. І не лише для тих, хто спеціалізується в якійсь галузі, а і для широкого кола слухачів.

Так, гурток філології іспанської мови планує провести розширене засідання по темі: «Стилістика використання теперішнього часу в іспанській мові». «Адвербіація приголосник і іменників у іспанській мові». Також буде розглянуто ряд актуальних лексикологічних тем, зокрема «Американські запозичення в латиноамериканській пресі».

Ряд тем присвячено 30-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні та 70-річчю першої революції в Росії.

С. ЄФІМОВ, голова Ради НСТ фізичного факультету, студент IV курсу.

1. На нашому факультеті працюють 5 наукових студентських гуртків: з фізики напівпровідників, фізичної електроніки, теоретичної фізики, теплофізики та астрономії.

На засідання цих гуртків запрошуються студенти другого та третього курсів. Вже на третьому курсі розпочинається групова та індивідуальна робота в наукових лабораторіях. І на четвертому курсі індивідуальна форма стає найголовнішою.

2. Вже відбулися засідання всіх гуртків. На них розглядалися цікаві теми, що становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес. Так, на засіданні гуртка фізичної електроніки обговорювалася тема: «Колір і зонна структура напівпровідників».

3. В цьому навчальному році для підвищення ефективності гурткової та групової роботи планується перебудова структури кожного гуртка. Для цього на кожній кафедрі обирається викладач, відповідальний за наукову роботу студентів на цій кафедрі. Він визначає теми лекцій і теми для індивідуальної роботи. Крім цього, він повинен своєчасно інформувати студентів про міські, республіканські та всесоюзні конкурси, олімпіади і т. ін. В кожному гуртку йому допомагає староста.

Приблизно за місяць до наукової студентської конференції наукові керівники гуртків подають списки учасників і теми доповідей, з якими вони будуть виступати, а також визначають кандидатів для відряджень в інші університети на студентські наукові конференції. Всі ці заходи допомагають забезпечити нормальний темп роботи під час конференцій і рівномірно розподілити навантаження на всіх студентів-гуртківців.

Ю. АНДРЕЄВ, голова Ради НСТ геолого-географічного факультету, студент IV курсу геологічного відділення.

1. Чотирнадцять. Так, саме 14 студентських наукових гуртків працюють на нашому факультеті. Це гуртки географії населення, математичних методів в географії, лекторська група міжнародників (кафедра економічної географії), загального землеробства, динаміки морських берегів (кафедра фізичної географії), ґрунтознавства і географії ґрунту (кафедра ґрунтознавства і географії ґрунту), клуб сучасних проблем інженерної геології і гідрогеології, інженерно-геологічного картування (кафедра інженерної геології), загальної геології (для молодших курсів) і геологічний (для старшокурсників), кафедра загальної і морської геології, топографічний (кафедра геодезії). Крім вищезгаданих працюють ще гуртки з суспільних наук — історії КПРС, політекономії.

2. Засідання відбулися вже на всіх гуртках. Так, на засіданні лекторської групи кожний з її членів закріпив за собою одну з актуальних тем міжнародного життя.

Провів засідання і клуб сучасних проблем інженерної геології. В інших гуртках вже було заслухано реферати, присвячені сучасним проблемам науки.

3. Багато гуртків ще на початку своєї діяльності розробили методику роботи і зараз працюють, додержуючись затверджених планів. Зараз іде, в основному, стан збору і сортування нової наукової інформації.

Гуртківці, що вивчають під керівництвом доцента О. Г. Топчієва математичні методи в географії, працюють зараз над розробкою цікавих тем: «Аналіз густоти міського населення», «Теорія інформації в географії» та ін.

В. КРОТОВ, голова Ради НСТ механіко-математичного факультету, асистент кафедри математичного аналізу.

1. У нас на факультеті працюють гуртки з математичного аналізу, топології крайових задач, аналітичних функцій, теоретичної механіки, теорії міри і інтегралу та інші.

Студенти (в основному старших курсів) беруть активну участь у роботі наукових семінарів кафедр факультету. Слід відзначити активність П. Освальда, І. Спитковського, Хоанг Мінх Хай, Красуцького, Діденко та ряд інших.

2. На засіданні гуртка по математичному аналізу, наприклад, розглядалися питання теорії сумування рядів — важливого розділу класичного аналізу. Гурток з топології своє засідання присвятив обговоренню нової книги Пономарьова і Архангельського «Основи загальної теорії топології в задачах». Цікаві теми розглядалися також на засіданні інших гуртків.

3. Цікавою формою наукової роботи студентів є участь в СОЦ — студентському обчислювальному центрі, що функціонує при університетському ОЦ. На засі-

Завершується третій місяць 1973/74 учбового року. Разом з виконанням навчальної програми студенти активно займаються навчально-дослідною роботою, беруть участь у роботі наукових гуртків, готують наукові доповіді та повідомлення.

Наші кореспонденти В. Хомутов, Н. Калініченко, Н. Григоренко, М. Фомін, А. Горбунова звернулися до керівників наукових студентських товариств факультетів з кількома запитаннями:

1. Скільки наукових студентських гуртків працює на факультеті? З яких спеціальностей або проблематики?

2. Які гуртки вже засідали цього навчального року? Які питання розглядалися на цих засіданнях?

3. Що цікавого у планах науково-студентських гуртків факультету на поточний навчальний рік?

Відповіді на ці запитання розглядаються в даннях СОЦ розглядаються питання вирішення ряду важливих прикладних задач. Члени СОЦ також беруть участь у роботах по господарській тематиці.

В. ПЕТРАШЕВИЧ, голова Ради НСТ біологічного факультету, студент IV курсу.

1. Зараз на нашому факультеті працюють 10 наукових студентських гуртків. Тематика роботи гуртків визначається тематичними напрямками роботи кафедр.

Найбільш цікавими і інтенсивними є дослідження студентських наукових гуртків, що працюють при кафедрах біохімії, фізіології людини і тварин, фізіології рослин, генетики і дарвінізму, гідробіології, зоології хребетних.

В цьому році в гуртках вже проведено по 4—5 засідань, складено плани роботи на рік, визначена робота по підготовці студентів до конкурсів наукових студентських робіт і міжвузівської конференції НСТ. Крім цього члени НСТ факультету підготували 9 робіт на Всесоюзний та Республіканський конкурси.

2. Найбільш активно в цьому учбовому році розпочали роботу студенти в науковому гуртку з біохімії. Вже проведено 3 засідання, на яких розглядалися питання «Структура і функції біомембрани», «Антибіотики і антиметаболіти», «Молекулярні механізми біосинтезу білка».

3. У планах гуртків є багато цікавого. Наприклад, дуже цікаві заходи намічені в гуртках біохімії та фізіології тварин. Вони проведуть спільні засідання, на яких розглядатимуть питання: «Вплив гуморальної і нервової систем на проникнення біомембран».

Н. ГАЛАТ, голова Ради НСТ хімічного факультету, студентка III курсу.

1. На нашому факультеті працюють шість наукових студентських гуртків при кафедрах неорганічної, аналітичної і органічної хімії, полімерів і колоїдів, хімічних засобів захисту середовища. Крім цього, для студентів 1—2 курсів працюють гурток історії КПРС, 2—3 курсів — гурток філософії і наукового комунізму.

На факультеті існує школа «Юний хімік».

2. У цьому році всі наукові студентські гуртки провели по одному засіданню, а на кафедрі неорганічної хімії проведено два. На цих засіданнях були заслухані звіти старост про роботу в минулому учбовому році, прочитані доповіді деяких гуртківців про їх науково-дослідну роботу.

До роботи у наукових гуртках ми залучаємо і першокурсників, а також студентів вечірнього відділення.

Гуртківці беруть участь у господарських темах. Деякі студенти є співавторами наукових статей. Багато студентських робіт послано на республіканський конкурс. Наукові роботи кафедри неорганічної хімії були відзначені дипломами. Кращі студенти направлені в інші вузи країни

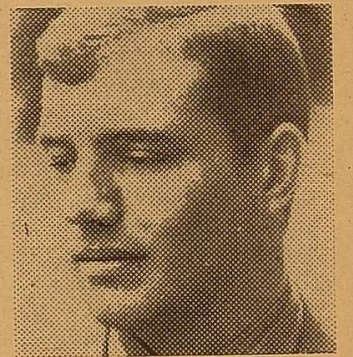
для виконання дипломних робіт. 3. Наукова робота — це копійка, багатоденна праця, яка для людини, захопленої наукою, дуже цікава.

Є. ЧЕРНОІВАНЕНКО, голова Ради НСТ філологічного факультету, студент V курсу.

1. У нас є 15 наукових гуртків. Крім цього, на кожній кафедрі працюють наукові групи. Важко перелічити проблематику роботи гуртків — для цього потрібен спеціальний випуск. Найбільш популярні серед студентів факультету гуртки «Проблема характеру у сучасній радянській літературі» (кер. проф. В. В. Фасценко), «Проблеми критики» (кер. доц. В. Ф. Руденко), «Психологія художньої творчості» (кер. проф. Г. А. В'язовський і проф. Д. Г. Елькін), «Проблеми історії української літературної мови» (кер. доц. А. А. Москаленко), «Проблеми експериментальної фонетики» (кер. доц. М. В. Павлюк), а також літературна студія на чолі з проф. І. М. Дузем.

2. У цьому році всі гуртки провели засідання, на яких обговорювалися організаційні питання, затверджувалися плани роботи, слухалися і доповіді.

3. Планується збільшення числа наукових груп. Рада НСТ факультету починає листування з Радами НСТ інших вузів з метою обміну досвідом. Комсорги курсів періодично звітуватимуть про наукову роботу студентів своїх курсів. До кінця першого семестру буде закінчена робота по обладнанню кабінету НСТ.

С. КУЧЕРЕНКО, голова Ради НСТ історичного факультету, студент V курсу.

1. Вісім наукових гуртків нашого факультету ведуть науково-дослідну роботу з основних розділів історичної науки: історії КПРС, історії СРСР, історії УРСР, історії середніх віків, історії нового часу, історії міжнародних відносин, історії археології, наукового комунізму.

2. Робота кожного студента, який бере участь у науковому гуртку, не повинна виступати як самоціль, як чисто формальна справа.

Це складний шлях наукового пізнання закономірностей історичного розвитку і розкриття його з класових позицій марксизму-ленізму, це складний і відповідальний шлях боротьби з ідейними ворогами соціалістичного суспільства, це виховання нової людини — людини комуністичного суспільства.

Студенти разом з викладацьким колективом факультету брали участь у роботі науково-теоретичної конференції, присвяченої 50-річчю Татарбунарського повстання.

Важливою подією в науково-політичному житті факультету було проведення конференції, присвяченої 30-річчю визволення Радянської України від фашистських загарбників.

3. Попереду у студентів факультету великі завдання. Уже зараз ми готуємося до майбутньої XXXI наукової міжвузівської студентської конференції.

Студентів нашого факультету також чекають візити-відповіді в університети країни.

Навчання і творчість нероздільні

Найважливіший принцип вищої школи полягає в тому, що науково-дослідна робота студентів планується і проводиться у поєднанні з навчальним процесом. Учбово-дослідна робота (УДР) дає можливість кожному студенту за час навчання оволодіти навичками наукового пошуку.

Залучення студентів до наукової роботи у рамках учбового процесу відбувається по-різному. Студенти пишуть реферати, проводять наукові семінари, виконують лабораторні роботи з дослідницьким нахилом, реальне курсове і дипломне проектування, надають допомогу підприємствам під час виробничої практики, виконують учбово-дослідну роботу, включену в учбовий план. Все це сприяє масовому розвитку НДРС. Учбово-дослідна робота дозволяє правильно організувати труд студентів, передати їм досвід кваліфікованих викладачів.

Наприклад, у Московському інженерно-фізичному інституті УДР студентів існує з початку 50-х років.

Зараз така робота введена на всіх випускних кафедрах з сьомого по дев'ятий семестр, для неї відведено від 150 до 240 годин. Методика і форми учбово-дослідної роботи у чималому залежать від специфіки кафедр і учбового процесу, однак ряд положень є загальним.

На початковому етапі УДР студент одержує тему, сплановану на семестр. Завдання може бути порівняно простим (монтаж схеми, наладка приладів і т. д.), але обов'язково передбачає роботу як з науковою літературою, так і з лабораторним обладнанням, приладами, монтажними інструментами.

Другий етап — завдання по науковій тематичній кафедрі і нерідко участь в групах, виконуючих госпдоговірні і держбюджетні теми. Причому, студента категорично заборонено використовувати «на підхваті». Він повинен займатися самостійним, творчим ділом, ясно бачити перспективу і почувати відповідальність за участь в суспільній роботі.

Студенти вчать правильно оформляти звіти, лаконічно і грамотно викладати наукові факти.

Залік по УДР може бути простим чи диференційованим, але суть його одна: студент захищає результати свого пошуку перед представницькою комісією.

Найбільш кваліфіковано виконані учбово-дослідні роботи студентів включаються у наукові звіти кафедр, стають темами доповідей на семінарах і конференціях, дипломних робіт і навіть кандидатських дисертацій.

У звітній доповіді ЦК ВЛКСМ XVII з'їзду комсомолу перший секретар ЦК ВЛКСМ Є. М. Тяжельников приділив значну увагу науковій студентській творчості. І це не випадково. Наукова робота студентів є невід'ємною складовою частиною в процесі підготовки спеціалістів вищої кваліфікації. Сучасний спеціаліст повинен бути озброєний марксистсько-ленінським світоглядом, мати глибокі теоретичні знання, вільно орієнтуватися в останніх досягненнях вітчизняної і зарубіжної науки, оволодіти навичками застосування цих знань на практиці.

Студентське наукове товариство Одеського державного університету в значній мірі успішно виконує всі ці завдання. Досить сказати, що на своє 30-річчя, яке відзначили в квітні цього року, СНТ ОДУ об'єднувало близько 3 тисяч членів. Лише за 1973—74 учбовий рік студентами підготовлено близько 1800 наукових доповідей і повідомлень, проведено 32 наукові конференції, опубліковано 43 статті, написаних у співавторстві і самостійно. СНТ підтримує регулярні стабільні зв'язки з понад 15 СНТ університетів інших міст нашої країни. Тепер вже жодний конкурс студентських наукових робіт, жодна наукова студентська конференція не проходить без участі членів СНТ ОДУ.

ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

По підсумках Всесоюзного огляду конкурсів вузів на кращу організацію науково-дослідної роботи студентів почесними дипломами Мінвузу СРСР і ЦК ВЛКСМ нагороджено хімічний факультет Наукового товариства нашого університету характеризується й іншими позитивними показниками. Проте більш доцільним вважається приділити більше уваги іншому — перспективам і проблемам розвитку СНТ.

Комсомолія університету, як і вся радянська молодь, активно включилася зараз у виконання завдань, поставлених XVII з'їздом ВЛКСМ. Деякі з них безпосередньо стосуються наукової творчості студентів. Я маю на увазі, перш за все, реорганізацію СНТ. Згідно постанови ЦК ВЛКСМ і наказу Мінвузу СРСР у всіх вузах країни введена система НДРС (науково-дослідної роботи студентів). Слід відзначити, що ця система не заміняє і не усуває роботу СНТ. Студентське наукове товариство залишається, як і раніше, громадською добровільною організацією, зі своїми завданнями і органами правління, закріпленими в його Уставі. Новим є те, що зараз НСТ об'єднується у рамках НДРС. Таким чином, НДРС включає в себе систему УДР, СНТ і лекторську групу. Остання ставить своєю метою пропаганду наукових досягнень студентів, проведення масово-

політичної роботи серед населення і наукової громадськості. На основі постанови ЦК ВЛКСМ і наказу Мінвузу СРСР комітетом комсомолу і науковою частиною ОДУ розроблено Положення про НДРС Одеського державного університету, де визначені його мета, завдання і функції.

Думається, що ця реорганізація добровільного наукового товариства, об'єднання УДР і НСТ у межах єдиної системи НДРС повністю відповідає сьгоднішнім вимогам підготовки спеціалістів у вищій школі.

На деяких факультетах — хімічному (науковий керівник доцент О. М. Белоусова), біологічному (науковий керівник старший викладач Л. М. Карпов), фізіологічному (науковий керівник доцент В. Ф. Руденко) — ця система вже впроваджена в життя. Слід відзначити, що на цих факультетах студентській роботі завжди приділялась велика увага. Багато, щоб всі ці нововведення в найближчий час були запроваджені і на інших факультетах.

Як і раніше, залишається проблемою якість наукових робіт студентів. Рада СНТ, комітет ЛКСМУ і наукова частина не задоволені результатами конкурсів, на яких відзначалися преміями і заохоченнями роботи лише окремих студентів. Вирішення цієї проблеми можливо, по-перше, при значному зміцненні керівництва і удосконаленні організації наукової роботи студентів, по-друге, при підвищенні вимогливості до наукових керівників студентських робіт, по-третє, при підвищенні вимог кафедр до наукової роботи студентів (і особливо з суспільних наук), тобто направляти на конкурси і випускати роботи з університету можна лише після обговорення їх на засіданні кафедр, по-четверте, при ширшому заохоченні наукової роботи студентів. Надання відряджень в інші вузи і врахування наукової роботи при розподілі є доброю формою заохочення студентів. Але, на жаль, вона застосовується не на всіх факультетах і, крім того, це форма заохочення кінцевого, підсумкового результату. Очевидно, Раді НДРС і Раді НСТ треба більше турбуватися про заохочення поточної наукової роботи студентів.

Все ще невирішеною залишається проблема публікації студентських наукових робіт. Кількість опублікованих робіт надто мала і не відповідає нашим можливостям.

Турбує нас і те, що за останні роки роботи члени нашого НСТ не отримали жодного авторського свідоцтва, мало нагороджених медаллю «За наукову студентську роботу», всесоюзними преміями і т. д. У цьому напрямку особливо слід активізувати свою роботу радам НСТ природничих факультетів, СКБ «Світломузика» (науковий керівник аспірант В. Осипов), студентському ОЦ (науковий керівник старший викладач Р. В. Загайнова) та ін.

Я зупинився лише на деяких проблемах розвитку студентської науки. Вони, на мій погляд, сьогодні є основними. І лише комплексне вирішення цих проблем дозволить суттєво поліпшити наукову роботу студентів, успішно впровадити систему НДРС і, в кінцевому результаті, гідно виконати ті великі завдання, що поставлені перед нами ЦК ВЛКСМ і нашим Міністерством

І. КАРАКАШ,
голова Ради СНТ ОДУ

ЗОВСІМ ЗВИЧАЙНІ ЛЮДИ

Яке воно, справжнє обличчя студента? Чи завжди це весела, безтурботна людина, якою її нерідко уявляють, чи, може, тут інша крайність: заклопотаність, зосередженість, нескінченні ділові справи, розмови, зустрічі?

У розмові з Сергієм Овдеєнко, студентом 4 курсу хіміфаку, ми ненароком торкнулися цього питання, і він висловив свою точку зору.

«Ми як і всі — зовсім звичайні люди», — сказав він. І слова ці чомусь найбільше запам'яталися, ніби дали точне визначення всім разом і кожному зокрема.

Сергій — один із тих, про яких незмінно кажуть: прекрасний студент, активіст. Саме йому випала честь представляти хімічний факультет нашого університету на всесоюзній олімпіаді «Студенти і науково-технічний прогрес».

Завдання олімпіади виявилось складним. У питаннях обох турів були включені завдання із загальної хімії, і це було дещо несподіваним для учасників. Почалось змагання, досить нелепке, в якому Сергій посів шосте місце.

«Олімпіада показала, як багато ми знаємо і як багато ще треба працювати, щоб знати більше», — резюмує він.

З Москви Сергій привіз незабутні враження від зустрічей з видатними вченими, із студентами з інших міст Радянського Союзу, які стали відтоді для нього добрими друзями, враження від незрівнянної краси величної столиці.

Мабуть, необхідно додати, що привіз він звідти й багато нових задумів, багато корисного й повчального для себе.

Сергій займається науковою роботою на кафедрі фізичної хімії. Його найбільше бажання — продовжувати навчання і по закінченні університету. Як складеться — не знає, але сподівається, що буде все так, як підказує мрія.

З чого ж почалося його захоплення хімією? Важко відповісти на це питання, важко пригадати, віднайти в пам'яті якусь лінію, яка б розділяла його життя на «до» і «після». Це захоплення прийшло непомітно, але назавжди. В школі він багато читав —

все, що стосувалося хімії, цікавився новими науковими напрямками, досліджував, намагався експериментувати. Поряд з цим юнакові подобалась фізика. Все це й визначило його майбутнє, привело на хімічний факультет нашого університету, де потім зміг поєднати дві найближчі йому науки. І, треба підкреслити, цілком успішно. За цим стоїть велика робота, успіхи і невдачі, радості й тимчасові розчарування.

Сергій проводить ще й велику громадську роботу, адже він — комсорг групи. Відомо, як це нелепо й відповідально — бути комсомольським ватажком, перш за все, йти попереду і вести за собою товаришів, бути прикладом в усьому і завжди вміти дати кожному доброму дружньому пораду і надати допомогу, якщо хтось потребує її. Так, все це не просто. Але почесно. Адже зуміти виправдати довіря товаришів — не така вже й проста справа. Та Сергій з нею справляється чудово.

Якщо підвести підсумок всьому сказаному і знову спробувати дати визначення того, якими ж є ми, студенти, можна пристати до думки тих, хто вважає нас надто вже й серйозними й діловими. Та загадаймо слова Сергія: «Ми — як і всі». Так, ми кудись поспішаємо, щось хочемо зробити, чогось не встигаємо...

І Сергію іноді не вдається побудувати свій звичайний студентський будень так, щоб і заняття, і відпочинок були нерозривно пов'язані. Часто перше все ж підпорядковує собі останнє. Але то випадки — він навчився встигати все: ходити в кіно, театри, просто гуляти осінніми вулицями, читати...

До речі, останнє, що мене цікавить як студентку філфаку — те, чи любить читати Сергій художню літературу. «Звичайно!» — відповідає він. — Особливо твори Романа Роллана. Це мій улюблений письменник.

Широкої ж стежини тобі, Сергію! В своє омріяне майбутнє, горіння, шукань і творчих зльотів!

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

ми, студенти, можна пристати до думки тих, хто вважає нас надто вже й серйозними й діловими. Та загадаймо слова Сергія: «Ми — як і всі». Так, ми кудись поспішаємо, щось хочемо зробити, чогось не встигаємо...

І Сергію іноді не вдається побудувати свій звичайний студентський будень так, щоб і заняття, і відпочинок були нерозривно пов'язані. Часто перше все ж підпорядковує собі останнє. Але то випадки — він навчився встигати все: ходити в кіно, театри, просто гуляти осінніми вулицями, читати...

До речі, останнє, що мене цікавить як студентку філфаку — те, чи любить читати Сергій художню літературу. «Звичайно!» — відповідає він. — Особливо твори Романа Роллана. Це мій улюблений письменник.

Широкої ж стежини тобі, Сергію! В своє омріяне майбутнє, горіння, шукань і творчих зльотів!

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

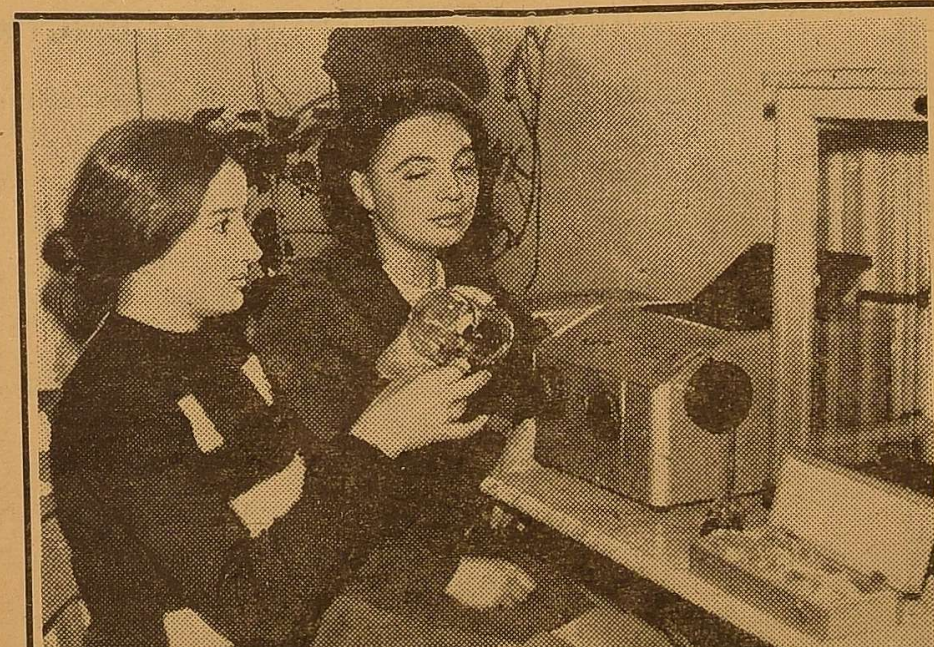
Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

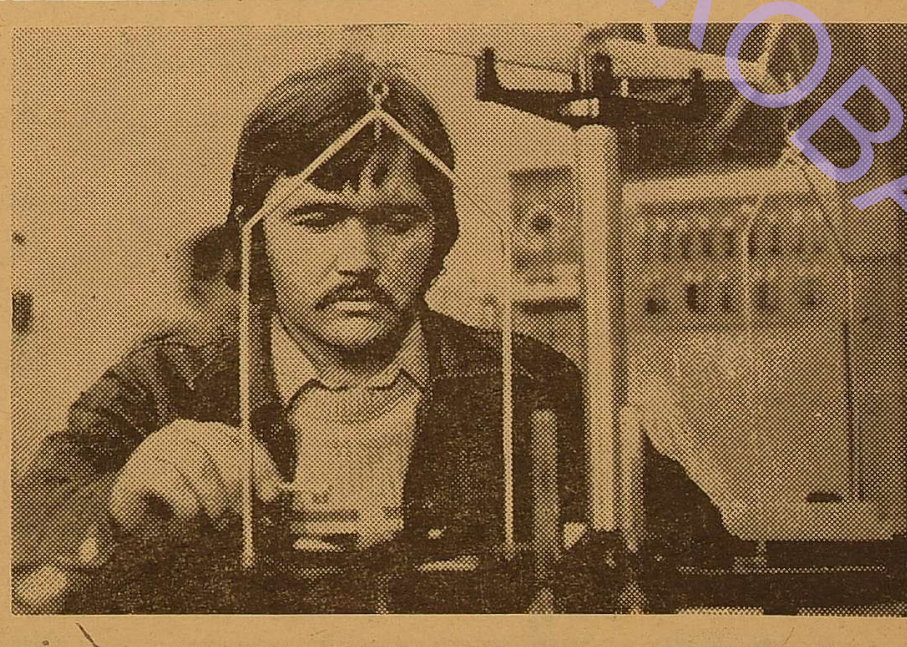
Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

Практичні заняття на кафедрі ґрунтознавства та географії ґрунтів. Роботу «Хімічний аналіз води» виконують студентки IV курсу геолого-географічного факультету (геологічне відділення) Ірина Кислова та Раїса Чорна.

Фото О. ЛЕВІТА.
На знімку: студент IV курсу гідрогеолог Віталій Москвичов зважує реактиви.
Фото О. ЛЕВІТА.

У кінці вересня в нашому місті проводилась 10 спартакіада Мінвузу УРСР. У цих змаганнях брала участь і жіноча команда університету. Готувала дівчат тренер З. В. Барська.

МОНОЛОГ ТРЕНЕРА

Змагання були не з легких і відповідальні. Труднощі полягали в тому, що команда довгий час не тренувалась. А вже позаду були літні канікули. За короткий час потрібно було вийти в спортивну форму, відшліфувати прийом, подачу. Кожен день тренування, наполеглива праця дівчат на волейбольному майданчику. Часто доводилось відмовлятися від кіно, театру. Почалися змагання. Звичайно, дуже хвилювалися. І це зрозуміло, адже так хотілося дівчатам виступити якнайкраще, показати хорошу і цікаву гру.

КАПІТАН

— В нашій команді дівчата з різних факультетів, мають різні захоплення, інтереси і нахили, але об'єднує їх — закоханість у волейбол. Хороші в нас дівчата! Дружні, веселі, працьовиті. Це і є характер команди.

Закохана у волейбол і Наташа Тягунова. Вона капітан. І відповідальність на ній лежить велика. А вже капітан повинен сам добре грати, слідкувати за обстановкою на полі, допомогти позбавитись страху новачку дружнім словом.

НАТАША

Важко уявити команду без Наташі Антропової, без її чарівної посмішки. Вона не тільки

Перша гра, потім друга... третя. І всі закінчилися з рахунком 3:0 на користь нашої команди. Звичайно, цей успіх окрилив дівчат, вони почали почувати себе впевненіше. Відповідальною була гра з КДУ. А вже тепер вирішуватиметься, хто стане переможцем.

Першу партію команда виграла, не зробивши жодного переходу. Це була для нас несподіванка, бо ми чекали і готувалися до впертої і наполегливої гри. І так, ця гра закінчилась, як і попередні, з рахунком 3:0 на користь університету.

Часу у дівчини обмаль, бо вона ж комсорг обчислювального центру університету, бере

Перемога! Усміхнені, радісні і щасливі дівчата роблять коло пошани. Адже щоб прийти до перемоги, їм довелося чимало попрацювати, багато часу віддати тренуванню.

Осінь цього року для нас врожайна на змагання. Не встигли закінчитись ці ігри, а вже потрібно виступати на першість області. І знову змагання закінчилися успішно для нашої команди. Наші волейболістки посіли I місце. Дві «висоти» наша команда вже підкорила. А попереду знову змагання на першість вузів міста. Знову тренування і тренування...

На початку грудня запрошуємо наших болельників у спортивні зали. Адже нам так потрібна ваша підтримка, ваше підбадьорююче слово.

участь в танцювальному гуртку. Може, захоплення волейболом і допомагає встигати всім.

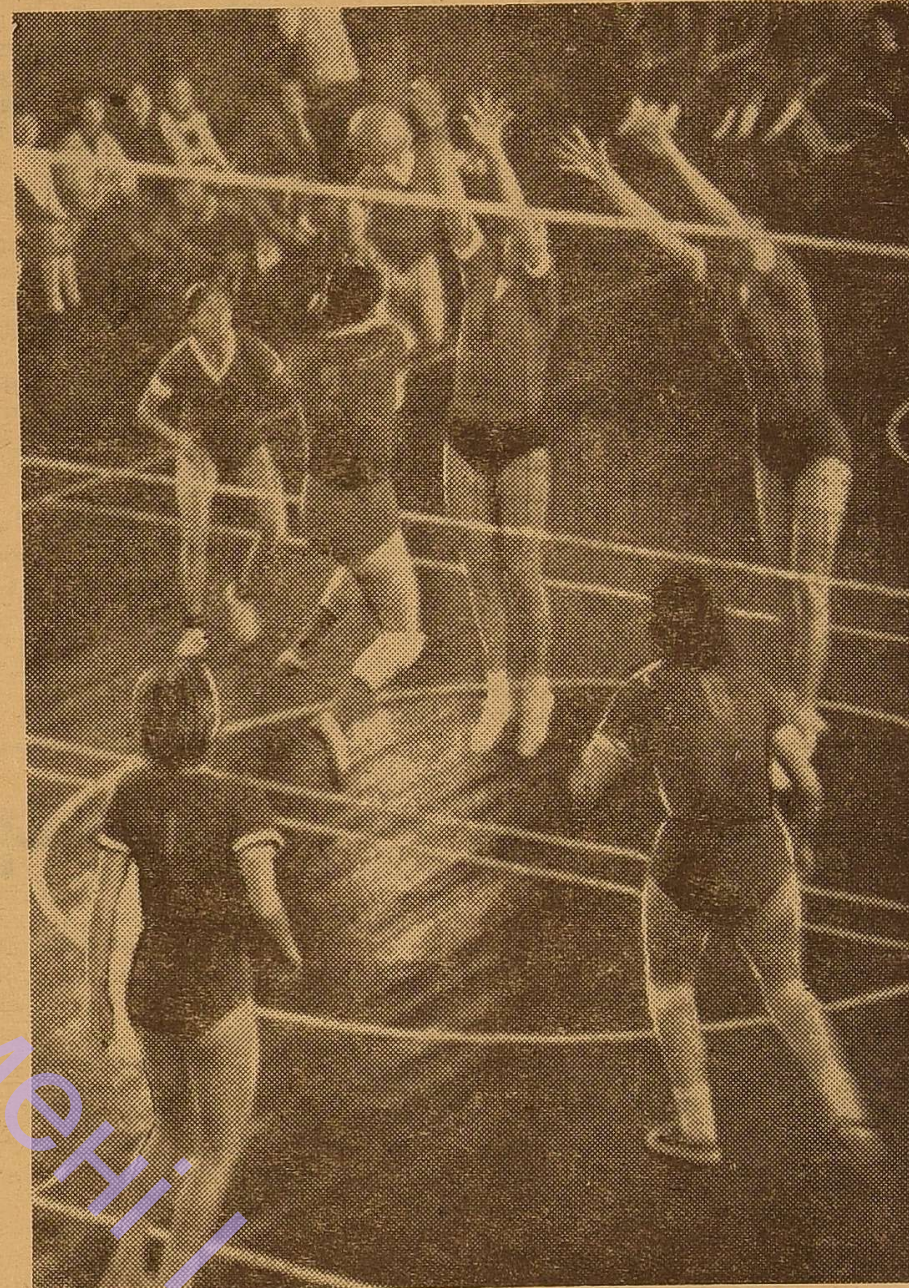
На волейбольному майданчику Наташу завжди побачиш з посмішкою і сяючими очима. Вона капітан, а ситуації в грі бувають різні, інколи треба і настрої підняти в команді.

грамотно грає, але й красиво: якась характерна для волейбола пластика рухів, легкість польоту над лісом рук.

Замилуєшся. Наташа грала в команді майстрів, два роки їздила на першість Союзу з волейбола, але не дивлячись на те, що багато часу віддавала тренуванням, завжди навчалась на відмінно.

Вона встигає скрізь: добре грати у волейбол, відмінно навчатись, допомогти товаришеві, редагувати факультетську газету, поїхати з будівельним загonom в Тюменську область.

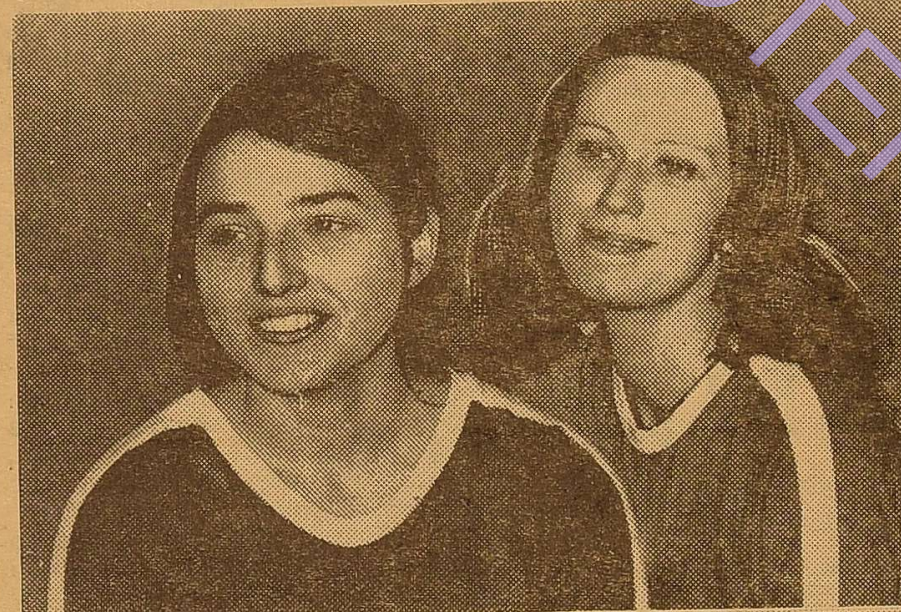
З яким захопленням Наташа розповідала про таємничу непрохідну тайгу, про небо Зеленоборська, яке кожної хвилини змінює свої барви, про свою першу штурманку. Закінчилось літо. Більшість будагонівців поїхали відпочивати, а Наташа не могла про це й думати. Адже попереду були відповідальні змагання. Треба було тренуватись.

Три коротенькі розповіді про команду, про дівчат. Мало? Звичайно. Але хотілося б, щоб читач крізь окремі деталі побачив обличчя дружного, дуже цікавого колективу.

Зрозуміло, перемоги не приходять випадково. Вони готуються роками копіткої роботи, коли різні люди, різні характери, «з'їдають разом чимало солі», коли приходять почуття єдності всіх волейболісток, всіх бажань — почуття колективу. А потім — «легкі» перемоги. Якщо такі взагалі бувають. Щодо мене, я такі не бачила.

В. ЛУГОВА,
студентка V курсу філфаку.

На фото нашого кореспондента: волейбольна команда ОДУ — чемпіон спартакіади; момент гри у фіналі; подружки; готові до прийому м'яча.

Фото О. ЛЕВІТА.

ДОВІДКИ

Погашення масових позик

Багатьох цікавить питання, як будуть погашатись облигації державних позик. Відповідь на нього дає інспектор-ревізор Центральної ощадної каси № 5340 Г. Рибаківа.

Виконуючи рішення XXIV з'їзду КПРС про дострокове погашення масових позик, ЦК КПРС і Рада Міністрів СРСР прийняли Постанову «Про погашення облигацій державних позик, що є у населення».

Цією постановою передбачено, що погашення облигацій розпочнеться з Державної 2-процентної позики 1948 р. Потім погашатимуться облигації другої Державної позики відбудови і розвитку народного господарства СРСР, випущеної в 1947 р., облигації третьої Державної позики відбудови і розвитку народного господарства СРСР, випущеної в 1948 р., а потім — облигації державних позик у тій послідовності, в якій ці позикі випускались.

Перший тираж погашення по Державній 2-процентній позичці 1948 р. відбудеться у Москві з 6 по 9 грудня 1974 р. Офіційна таблиця тиражу погашення буде опублікована в центральних газетах 22 грудня 1974 р., а оплата облигацій, що вийшли в тираж погашення, почнеться 23 грудня 1974 року.

У тиражах погашатимуться не кожна серія облигацій окремо, а групами по 25 серій.

Облигації державних позик оплачуються за їх номінальною вартістю з врахуванням змін масштабу ціні, що відбулися з 1 січня 1961 року, у відповідності 10:1.

Ощадна каса при університеті № 5340/0140 виплачуватиме облигації, які вийшли в тираж погашення. Тут же можна буде придбати за цю суму облигації Державної 3-процентної вигравної позики 1966 р. або покласти у вклад на ощадну книжку.

Погашення облигацій просимо підібрати по порядку номерів, щоб працівники ощадкаси швидко вас обслуговували.

Облигації державних позик, що вийшли в тиражі погашення, оплачуються ощадкасами до 1 січня 1974 року.

Г. РИБАКОВА.

ФЕСТИВАЛЬ ПІСНІ, присвячений 30-річчю Перемоги

Комітет комсомолу і студклуб університету проводять фестиваль пісні, присвячений 30-річчю Перемоги над фашистською Німеччиною.

Фестиваль проходитиме у великому актовому залі 21 грудня 1974 р.

У ньому беруть участь вокальні та вокально-інструментальні ансамблі й окремі солісти.

У програму виступу вокально-інструментальних ансамблів входить:

1. Один твір, присвячений 30-річчю Перемоги;
2. Один твір громадянської тематики;
3. Дві пісні за вибором.

У програму виступів вокальних ансамблів і солістів включаються:

1. Один твір, присвячений 30-річчю Перемоги;
2. Один твір за вибором.

За довідками щодо організації фестивалю звертатися у студентський клуб університету.

ОРГКОМІТЕТ.